

สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยาม
มกุฎราชกุมาร ทรง
บำเพ็ญพระราชกุศล
ออกพระเมรุ ในการ
พระราชพิธีพระราช
ทานเพลิงพระศพ
สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร
เมื่อวันที่ 15 ธ.ค.

เชิญพระอัฐิสังฆราช-กลับตำหนักเพชร

ประมุขสงฆ์ 13ปท. ส่งเสด็จ'สังฆบิดร' ผู้นำคณะสงฆ์-องค์กรพุทธ ศาสนาจาก 13 ประเทศร่วม พระราชพิธี □ อ่านต่อหน้า 14

● สังฆราช □ ต่อจากหน้า 1

พระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ รองนายกฯ-รมว.วัฒนธรรมร่วมต้อนรับ'สมเด็จพระสังฆราชเทพวงศ์-สมเด็จพระสังฆราชบัวกลี' จากกัมพูชา รวมถึงผู้นำสงฆ์จากพม่าด้วย เริ่มพระราชพิธีออกพระเมรุ'สมเด็จพระบรมฯ'เสด็จพร้อมด้วย'สมเด็จพระเทพฯ'และ'พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีฯ' ส่วนวันนี้จะมีพระราชพิธีเก็บพระอัฐิเสร็จแล้วเชิญกลับไปบำเพ็ญกุศลที่ตำหนักเพชร วัดบวรฯเพื่อบำเพ็ญพระกุศล

● กำหนดพิธีเก็บพระอัฐิสังฆราช
เมื่อวันที่ 15 ธ.ค. สำนักพระราชวัง แจงหมายกำหนดการ พระราชพิธีพระราชทาน

เพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ณ พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ธันวาคม พุทธศักราช 2558 ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดการบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 15-20 ธ.ค.

วันพฤหัสบดี ที่ 17 ธ.ค.เวลาเช้า เจ้าพนักงานประมวลพระอัฐิ และพระสรีรภาพการถวายคลุมไว้ภายใต้ฉัตรขาว 3 ชั้น ตั้งพระสุคนธ์ ชันสงระ เจดีย์ศิลาสำหรับบรรจุพระโกศพระอัฐิและหอบสำหรับทรงพระสรีรภาพไว้พร้อม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในการเก็บพระอัฐิ

● เชิญกลับตำหนักเพชรวัดบวรฯ
เวลา 07.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราช

ดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปยังพระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสักการะพระอัฐิ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ทรงพระสุหร่ายสร่งพระอัฐิ ขณะนี้ ชาวพนักงานประโคมสังข์ แตรดุริยางค์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทอดผ้าไตรพระสามหาบ 2 สำรับ (6 รูป) พระสงฆ์สวดปกรณ์ แล้วทรงเก็บพระอัฐิสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ประดิษฐานในพระเจดีย์ศิลา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานภูษามาลาเชิญไปประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ ในพลับพลาอิศริยาภรณ์ แล้วสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินตามพระอัฐิขึ้นประทับ ณ พลับพลาอิศริยาภรณ์

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยถวายสักการะพระอัฐิ แล้วถวายพัศดรองที่ระลึกงานพระเมรุ และทรงประเคนสำรับภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จถวายผู้สังเค็ดแด่พระสงฆ์สามหาบ พระสงฆ์สามหาบถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ลงจาก

พลับพลาอิศริยาภรณ์ เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์อีก 10 รูปขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ถวายพักรอที่ระลึงานพระเมรุ พระสงฆ์ สวดมาติกา แล้วทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสด็จพระราชดำเนินกลับ

เจ้าพนักงานภูษามาลาเชิญพระเจดีย์ศิลาบรรจุพระอัฐิและหีบพระศรีราคารขึ้นรถยนต์พระประเทียบไปประดิษฐานยังตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร

● 'พระบรมฯ' เสด็จพิธีออกพระเมรุ

สำหรับการบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุในวันที่ 15 ธ.ค.นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุ ที่ตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร

เวลา 16.37 น.สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงวัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จขึ้นตำหนักเพชร เจ้าหน้าทีสำนักพระราชวังอ่านประกาศพระเกียรติยศ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ทรงจุดธูปเทียนเครื่องสักการะพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) และทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการพระพุทธปฏิมาแล้ว ถวายพักรอที่ระลึงานพระเมรุแด่สมเด็จพระราชาคณะที่ถวายพระธรรมเทศนา ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระราชาคณะถวายศีลจบ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับพระศพทรงธรรม

● 'พระพรหมมุนี' ถวายธรรมเทศนา

พระพรหมมุนี ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร ถวายพระธรรมเทศนากัณฑ์ 1 สมเด็จพระราชาคณะ พระสงฆ์ 4 รูปสวดธรรมคาถา ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมฆราวาสกัณฑ์เทศน์ และทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ 5 รูปสดับปกรณ์ พระสงฆ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ออกจากตำหนัก

เพชรแล้วเจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ 20 รูปขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ ถวายพักรอที่ระลึงานพระเมรุ สวดมาติกาจบ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ออกจากตำหนักเพชร แล้วเจ้าพนักงานนิมนต์บรรพชิตจีนและญวน 20 รูปขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ถวายพักรอที่ระลึงานพระเมรุ แด่บรรพชิตจีนและญวน บรรพชิตจีนและญวนสวดมาติกาจบ ทรงทอดผ้าไตร บรรพชิตจีนและญวนสดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ออกจากตำหนักเพชร เสด็จไปทรงจุดธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุกที่เตียงพระสวดพระอภิธรรม สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ เสด็จพระราชดำเนินกลับในเวลา 18.23 น.

● 'พล.อ.สุรยุทธ์-ประยุทธ์' รับเสด็จ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บรรยากาศพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลในการพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ในวันเดียวกันนี้มี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี และพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยพุทธศาสนิกชนร่วมพิธีฯ รับเสด็จ และร่วมพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลฯ กันอย่างเนื่องแน่นจนเต็มพื้นที่บริเวณตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ เสด็จมาถึงบริเวณตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร ประชาชนพุทธศาสนิกชนร่วมกันเปล่งเสียงทรงพระเจริญตลอดเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินทั้งไปและกลับ

● ราชขบวนอิสริยยศเชิญพระโกศศพ

สำหรับพิธีเชิญพระโกศพระศพไปพระราชทานเพลิงในวันที่ 16 ธ.ค.ช่วงเช้า ตั้งขบวนพระอิสริยยศแห่งเชิญพระโกศพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ที่หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร ด้านถนนพระสุเมรุ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระราชวงศ์ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ 10 รูป สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก แล้ว

เชิญพระโกศพระศพ จากตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร ไปขึ้นประดิษฐานบนราชรถ เวลา 08.00 น.เคลื่อนขบวนแห่งเชิญพระโกศพระศพจากวัดบวรนิเวศวิหาร ไปตามถนนพระสุเมรุเลี้ยวซ้ายข้ามสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ไปตามถนนหลานหลวง เลี้ยวขวาไปตามถนนกรุงเกษม เลี้ยวขวาด้านหลวง เข้าสู่พระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาส ทางประตูด้านใต้ ตั้งขบวนพระอิสริยยศเชิญพระโกศเวียนพระเมรุ แล้วเชิญพระลงอินขึ้นประดิษฐานยังพระจิตกาธานในพระเมรุ โดยตั้งแต่เชิญพระโกศพระศพถึงพระเมรุ มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมประจำช่างพระเมรุ

เวลา 16.30 น.ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ

● กทม.ซักซ้อมเชิญดอกไม้จันทน์

ที่วัดเทพศิรินทราวาส นายจ๊กพันธุ์ ฝิวงาม รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานซักซ้อมการเชิญพานดอกไม้จันทน์ของประชาชนเข้าสู่พระเมรุ และการซักซ้อมลำดับขั้นตอนพิธีการถวายดอกไม้จันทน์

จากนั้น นายจ๊กพันธุ์ เปิดเผยว่า การซักซ้อมในวันนี้เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนจะมีพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ในวันที่ 16 ธ.ค. ซึ่งขั้นตอนของการเชิญพานดอกไม้จันทน์ เป็นขั้นตอนหลังจากที่ประชาชนถวายดอกไม้จันทน์ ณ บริเวณหุ้มถวายดอกไม้จันทน์บริเวณข้างพระอุโบสถวัดเทพศิรินทราวาสแล้ว โดยหลังสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินขึ้นบนพระเมรุพระราชทานเพลิงพระศพ ในเวลา 16.30 น. และเสด็จพระราชดำเนินกลับ

นายจ๊กพันธุ์กล่าวต่อว่า จากนั้นในเวลา 17.30 น. วันที่ 16 ธ.ค. จะมีผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ท่าน นำโดย ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่ากรุงเทพมหานครจะเป็นผู้นำดอกไม้จันทน์บางส่วนมาถวายแด่พระสมณศักดิ์ จำนวน 5 รูป โดยใช้เวลาเพียง 10 นาทีเท่านั้น ก่อนจะนำไปเผาจริงอีกครั้ง ส่วนการฝึกซ้อมในวันเดียวกันนี้จะเริ่มจากขบวนการส่งมอบดอกไม้จันทน์ ซึ่งนำโดยขบวนของกองลูกเสือเกียรติยศประจำ

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ตามด้วยเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 นาย และประชาชน จำนวน 15 คน ส่วนในวันพรุ่งนี้ดอกไม้จันทร์ที่เหลือนั้นทางสำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายจะทยอยขนขึ้นรถนำขบวนก่อนจะนำออกไปทางด้านหน้าโรงเรียนวัดเทพศิรินทราวาส โดยใช้เส้นทางถนนศุภงกรณ์จากนั้นจะเลี้ยวขวาเข้าทางถนนหลวง ก่อนจะวกกลับเข้ามานำไปมอบให้กับพระสมณศักดิ์อีกครั้ง

●ประดับดอกไม้ตกแต่งรอบพระเมรุ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บริเวณพระเมรุพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันนำดอกไม้ธูปเทียนและต้นชวนชมมาประดับบริเวณโดยรอบอย่างสวยงาม โดยมีประชาชนและพระสงฆ์ต่างทยอยเข้ามาถ่ายรูปเพื่อบันทึกความทรงจำเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้บริเวณรอบๆ ชุมวงดอกไม้จันทร์มีการจัดวางเต็นท์ผ้าใบ และเก้าอี้เพื่อรองรับพระสงฆ์และประชาชนที่เดินทางเข้ามาร่วมงานจำนวนกว่า 5 พันที่นั่ง พร้อมทั้งมีโทรทัศน์ถ่ายทอดสดขณะเริ่มพิธีพระราชทานเพลิงพระศพอยู่ทั่วบริเวณโดยรอบ

นอกจากนี้ บริเวณสนามบอลหน้าโรงเรียนวัดเทพศิรินทราวาส ยังมีโรงทานขนาดใหญ่คอยให้บริการอาหาร-น้ำดื่มฟรี และหน่วยปฐมพยาบาล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เข้าร่วมพิธี

●ผู้นำคณะสงฆ์เขตปท.เคารพพระศพ

ที่วัดบวรนิเวศฯ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า บรรรยากาศก่อนพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ มีประชาชนจำนวนมากที่แต่งกายไว้ทุกข์ทั้งสีขาว และสีดำ ทยอยเดินทางมาร่วมพิธีพระศพจนแน่นบริเวณวัด โดยเฉพาะบริเวณตำหนักเพชร มีประชาชนเดินทางมาสักการะพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ เป็นวันสุดท้าย ตั้งแต่ช่วงเช้าเป็นจำนวนมากจนต้องต่อแถวยาวตลอดช่วงเวลาที่เปิดให้ประชาชนได้สักการะพระศพฯ โดยทางวัดได้นำหนังสือ "บวรธรรมบพิตร พระประวัติ" และหนังสือ "บวรธรรมบพิตร ประมวลพระรูป" หนังสือพุทธวิธีละกิเลส และพระรูปสมเด็จพระสังฆราชประทับนั่งหน้าพระพุทธชินสีห์ ภายในพระอุโบสถ เป็นที่ระลึกด้วย ซึ่งวันนี้เปิดให้ประชาชนเข้าสักการะได้ถึง

เวลา 14.00 น.

หลังจากช่วงเช้าทางวัดได้เปิดให้พุทธศาสนิกชนและประชาชนเข้าถวายสักการะพระศพได้ตั้งแต่เวลา 08.00-09.30 น.

ต่อมาเวลา 14.10 น. ผู้นำคณะสงฆ์จาก 13 ประเทศ จาก 4 ทวีป เดินทางมาถึงวัดบวรนิเวศฯ เพื่อเข้าถวายเคารพสักการะพระศพโดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง จึงเดินทางกลับ

ขณะที่โดยรอบพระอุโบสถ มีประชาชนจำนวนมากสนใจบูชาพระรูปหล่อลอยองค์พระรูปหล่อจำลอง และเงินที่ระลึกฉลอง 100 ชันษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ และมีประชาชนเข้าแถวรับภาพถ่ายที่ระลึก 100 ชันษาสมเด็จพระสังฆราช

●ภาคเอกชน-มูลนิธิร่วมตั้งโรงทาน

สำหรับบรรยากาศรอบบริเวณวัด มีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ และลูกศิษย์วัดต่างๆ ตั้งโรงทานแจกอาหาร และน้ำดื่มให้แก่ประชาชนที่เดินทางมาร่วมพิธีเพื่อถวายเป็นพระกุศล นอกจากนี้ยังมีจุดบริการพยาบาล ขณะที่ลานโรงเรียนวัดบวรนิเวศฯ ได้จัดชุมนวงดอกไม้จันทร์ เพื่อให้ประชาชนที่จะมาร่วมถวายดอกไม้จันทร์

ขณะที่ประชาชนบางส่วนได้เข้ากราบสมเด็จพระสังฆราช ยังตำหนักคอยท่าปราโมช ซึ่งเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชเมื่อครั้งยังมีพระชนมชีพอยู่ ซึ่งโดยรอบตำหนักมีการประดับด้วยดอกไม้สีขาวอย่างงดงาม

ส่วนด้านนอกวัดมีการตั้งร้านขายพระเครื่องและของที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระสังฆราช โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ของ กทม.คอยดูแลความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาร่วมงาน

สำหรับในช่วงเช้าเวลา 10.30 น. ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ รองราชเลขาธิการ พร้อมด้วยคณะศิษยานุศิษย์วัดบวรนิเวศวิหาร ร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลโดยเสด็จพระราชกุศลในการออกพระเมรุ เนื่องในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ณ ตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร โดยพระสงฆ์ 10 รูป สวดพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ที่สวดพระพุทธมนต์ และถวายเพลแด่พระภิกษุสามเณร 1,000 รูป ณ อาคารวิชฌณธรรมวิทยาลัยวัดบวรนิเวศ

●ครอบครัวที่ทรงอุปการะอำนิกคุณ

ด้านนายัมพล ต้นสังจา ผอ.สวนนงนุชพัทยา กล่าวว่า ขณะนี้การจัดดอกไม้ประดับพระเมรุมีความสมบูรณ์แล้ว พร้อมที่จะประกอบพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระสังฆราช ในวันที่ 16 ธ.ค. นี้ โดยการจัดดอกไม้ครั้งนี้ เน้นเรียบง่าย สมพระเกียรติ โดยบริเวณโดยรอบประดับ ต้นตะโก ซางสีฟ้าประดับรอบพระเมรุ ซึ่งสีฟ้า สีประจําวันประสูติ คือ วันศุกร์ ซาง หมายถึง นามสกุลของพระองค์ กษัตริย์ นอกจากนี้ในพื้นที่จะเน้นดอกไม้สีเหลือง และสีแดง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับสีจีวรให้มากที่สุด

ด้านนางศิน ศรีจันทร์ อายุ 60 ปี ชาวจ.กระบี่ ที่เดินทางมาร่วมพิธีตั้งแต่วันที่ 14 ธ.ค. กล่าวว่า สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ เป็นผู้ที่มีพระคุณกับครอบครัวซึ่งท่านทรงดูแลส่งเสียบุตรชายของตนทั้ง 4 คน ตั้งแต่ยังเล็ก จนเรียนจบปริญญาตรี หากไม่มีพระองค์ท่าน บุตรคนคงไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ เพราะที่บ้านมีฐานะยากจน และ

ตั้งแต่ท่านละสังขารได้มาร่วมงานศพหลายครั้งแล้ว และในครั้งนี้จึงขึ้นมาร่วมส่งและขอบพระคุณท่านผู้ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณกับครอบครัวของตนเป็นครั้งสุดท้าย

●ผู้นำสงฆ์พม่า-กัมพูชาบินร่วมอาลัย

ที่สนามบินสุวรรณภูมิ จ.สมุทรปราการ นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รมว.วัฒนธรรม และนายกฤษฎพงษ์ ศิริ อธิบดีกรมการศาสนา ให้การต้อนรับพระภิกษุญาณชะ กุมารากังวะสประธานมหาเถรสมาคมแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผู้นำพระพุทธศาสนาโลกที่มาร่วมพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ของไทย

เวลา 11.05 น.ที่อาคารห้องรับรองพิเศษสนามบินสุวรรณภูมิ พล.ร.อ.ณรงค์ พิพัฒนาศัย รองนายกรัฐมนตรี ถวายการต้อนรับสมเด็จพระอัครมหาสังฆราชาธิบดีเทเวงศ์ สมเด็จพระอัครสังฆราชแห่งกัมพูชาฝ่ายมหานิกาย(เถรวาท) และสมเด็จพระอภิสิริสุภันธมหาสังฆราชาธิบดี บัวคลี่ สมเด็จพระอภิสังฆราชแห่งกัมพูชาฝ่ายธรรมยุต (เถรวาท) ที่เดินทางมาร่วมพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ ร่วมกับประมุขและผู้แทนคณะสงฆ์จาก 13 ประเทศด้วย

ร่วมพิธี - ประมุขและผู้แทนสงฆ์จากประเทศต่างๆ ร่วมถวายความอาลัย และถวายสักการะพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ 15 ธ.ค.

● กรมศาสนานิมิตต์สงฆ์ทั่วประเทศ

นายกฤษฎพงษ์ภักกล่าวว่า กรมการศาสนาได้รับมอบหมายให้นิมิตต์พระสงฆ์จากทั่วประเทศมาในการพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ โดยในวันที่ 15 ธ.ค. เวลา 10.30 น. พระสงฆ์ 10 รูป สวดพระพุทธมนต์ และรับพระราชทานดิน เวลา 16.30 น. พระราชาคณะ ถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์ 4 รูป สวดธรรมคาถา จากนั้น พระสงฆ์ 20 รูป สวดมติกา-สดับปกรณ์ บรรพชิตจันนิกาย 10 รูป และบรรพชิตอนันนิกาย 10 รูป สดับปกรณ์ พระพิธีธรรม 4 รูป สวดพระอภิธรรม

อธิบดีกรมการศาสนากล่าวต่อว่า ส่วนในวันที่ 16 ธ.ค. เวลา 07.00 น. พระสงฆ์ 10 รูป สวดมติกา-สดับปกรณ์ นิมิตต์สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

สังฆราช อ่านพระธรรมนำพระศพ พระพิธีธรรม 4 รูป สวดพระอภิธรรมส่งเสด็จพระศพ เวลา 10.30 น. นิมิตต์พระสงฆ์ 8 รูป สวดพระอภิธรรมรับเสด็จพระศพผู้พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส ณ ช่วงเมรุทั้ง 2 ช่วง เวลา 16.30 น. สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์ 15 รูป สวดสราศพรตคาถา-สดับปกรณ์ เวลา 20.00 น. พระสงฆ์ 10 รูป สดับปกรณ์ เวลา 21.00 น. พระสงฆ์ 3 รูป สดับปกรณ์ ส่วนวันที่ 17 ธ.ค. เวลา 07.00 น. พระสงฆ์ 6 รูป สดับปกรณ์ และรับพระราชทานภัตตาหารสามบาท พระสงฆ์ 10 รูป สดับปกรณ์